

VIIVI PUSU

02

Viivi Pusu ja Tuhkimon tennari

TITTAMARI
MARTTINEN

Tittamari Marttinen

Viivi Pusu ja Tuhkimon tennari

SAGA Egmont

Viivi Pusu ja Tuhkimon tennari

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2004, 2024 Tittamari Marttinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727187167

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13.4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Lukujärjestys

Lenkkitossujen vilinä.
Rautarenkaiden kilinä.
Liikkaa ja matematiikkaa.

Tuolien natina. Latina.
Raksutus, rattaiden ratina.
Menneiden aikojen patina.
Hissaa, ussaa ja fysiikkaa.

Nyt työ voi käydä huvista:
on mussaa sekä kuvista!
Nyt lauletaan ja räpätään
ja parhaat kuvat näpätään!

Tietokoneiden hurina.
Ompelukoneiden surina.
Ranska ja svenska
ja engelska.
Aivomyrsky ja sekamelska!

Tekisi mieli
isätä tähän

haaveilutunti
hymyilytunti
halaustunti
ja punastustunti.

(Viivi)

Hurjaa menoa Ruusuvuoressa

Tänään sain kuulla kaksi järisyttävää uutista!

Ensimmäinen tuli opettajamme eli vanhan kunnon Varma Virtasen suusta: Meidän luokka muuttaa. Aina kun joku puhuu muuttamisesta, minun selässäni kulkee pelon väreitä. En tahdo muuttaa. Tahdon, että asiat pysyvät entisellään. Nyt ei onneksi ollut kyse yhdenkään kaverin muuttamisesta toiseen kaupunkiin. Paras ystäväni Pinja on luvannut minulle, ettei koskaan muuta meidän kaupungista mihinkään. Myöskään Tuomas ei ole muuttamassa. Hänen isänsähän opettaa meidän koulussa musiikkia. Jos Tuomas muuttaisi jonnekin (se on liian kamalaa edes ajateltavaksi), minä luultavasti muuttaisin perässä!

Mutta meidän luokka siis muuttaa. Koko luokka. Ikioma, tuttu luokkahuoneemme menee nimittäin remonttiin. Siellä on ollut vesivahinko. Katto on rakoillut ja eristeet siirtyneet pois paikoiltaan tai jotain sellaista, ja sadevesi on valunut sisään ja turmellut seinät. Nyt huonetta aletaan korjata, ja meidän luokan pitää muuttaa pois.

Sehän saattaisi olla ihan hauskaakin vaihtelua, jos tilanne ei olisi niin kireä: meidän koululla ei nimittäin ole yhtään vapaata luokkahuonetta.

Tällaisia uutisia kertoi luokanvalvojamme Varma Virtanen. Hän puhui asiasta järkkymättömään tyyliinsä, mutta suun asennosta huomasin, että hän ei ollut tyytyväinen. Hänen mielestään mikään ei saa häiritä työrauhaa. Hän tahtoo edetä tiukasti opetussuunnitelman mukaan.

Neloluokan pojat pelottelivat, että joudumme ehkä muuttamaan johonkin surkeaan parakkiin. Se muka siirretään koulun takapihalle joltain muinaiselta kesken jääneeltä työmaalta, ja siinä kummittelee.

Pinja ja minä ryntäsimme heti kysymään opelta, oliko se totta. Varma vakuutti, ettemme joudu parakkiin. Emme joudu myöskään evakkoon kaupungin toiselle laidalle, niin kuin kuutosluokan pojat väittivät.

Unohdinko kertoa, että meidän luokka on viides luokka. Pelkkä viitonen. Tietysti. Ruusuvuoren alakoulu on sen verran pieni, että jokaista luokka-astetta on vain yksi. Rinnakkaisluokka saattaisi kyllä olla kiva. Siinä tapauksessa meidän luokka olisi varmasti viides A-luokka. Mehän olemme kaikki A-luokan oppilaita. Ainakin omasta mielestämme.

Tässä kriisitilanteessakaan ei luokkahenkemme alkanut rakoilla. Päinvastoin: me päätimme yhteisvoimin selviytyä siitä, että meillä ei pariin kuukauteen olisi omaa luokkaa. Meistä tulisi irtolaisia ja kiertolaisia. Saisimme vaeltaa ympäri koulua. Asettuisimme ehkä joka viikko eri paikkaan – sinne, missä sillä hetkellä sattuisi olemaan tilaa. Jumppasalin pukuhuoneeseen. Ruokalan nurkkaan. Varma ei tosiaan näyttänyt innostuneelta asiasta. Hän näytti saavan ajatuksestakin kylmiä väreitä.

Nelosluokan pojat pelottelivat, että joutuisimme siivouskomeroon. Kuutosluokan pojat pelottelivat, että joutuisimme poikien vessaan. Mutta me kannustimme Varmaa, joka lähti siltä istumalta kysymään rehtorilta, voisimmeko käydä koulua ullakkotornissa!

Meidän koulussa on nimittäin upea ullakkokamari. Siellä on joskus ollut rehtori Ravun työhuone, mutta nykyisin rehtori tekee töitään opettajainhuoneessa. Hän väittää, että opettajien joukossa on kodikkaampaa. Kuutosluokan pojat arvelivat, että ullakkotornissa kummittelee.

– Sen parempi, Pinja puuskahti. – Olen aina tahtonut nähdä elävän kummituksen!

– Sitten kun näet sen aaveen, kadut että halusit, yksi pojista yritti. – Se on karmeampi näky kuin rehtori Ravun mummo!

– Rehtorin mummo on varmasti viehättävä vanha ihminen, minä sanoin.

Emme enää kuunnelleet poikia. Niillä oli joku kumman pinttymä kummituksista. Aloin kehitellä Karmeaa kummituskoppia. Eli näytelmää. Siitä asti, kun olen käynyt kirjastolla sanataidekerhossa, olen muuttanut parhaat päähänpälkähdykseni tarinoiksi, sarjakuviksi, laulunsanoiksi – tai näytelmiksi. Viimeksi mainittu on Pinjan ja minun uusin villitys. On tosi hauskaa keksiä omia näytelmiä. Ja varsinkin esittää niitä. Meidän luokka on katsellut esityksiämme ihmeen kiltisti, kai ne ovat voittaneet lauseenjäsenyykset ja pilkkusäännöt. Varma taas kannustaa periaatteesta kaikkea, mikä saa hänen oppilaansa kiinnostumaan äidinkielestä ja suullisesta ilmaisusta.

Yhden välitunnin aikana ehdin jo suunnitella esityksemme aika pitkälle: kummituskoppiin mahtuisi vain kolme katsojaa

kerrallaan. Esiintymistila voisi olla mikä tahansa ahdas, pimeä ja pölyinen soppi, esimerkiksi siivouskomero (kunhan siivousvälineet on ensin kannettu sieltä ulos). Jokainen katsoja saisi istua omalla apinanaivojakkarallaan. Pinja ja minä esittäisimme vuorosanamme kuorolausuntana. Maalaisimme kasvomme kelmeän vaaleanpunaisiksi ja ompelisimme liukkaasta kankaasta itsellemme puvut, joista olisi mahdotonta saada otetta. Tuomas, Unto tai Antero voisivat huolehtia valo- ja äänitehosteista. Sumuisia valoverkkoja, irtokynsiä, särkeviä sääriluita, piikkihämähäkkejä, vaaleanpunaisia nyrkkirautoja, sapelihampaita ja kyynkieliä. Hemmottelisimme katsojia omatekoisten kummitusjuttujen lisäksi kalmankarkeilla, vetelillä limaliskoilla ja puhki poltetuilla vaahtokarkeilla. Vähemmästäkin heikkohermoiset vajoaisivat lattianrakoon!

No jaa... Minusta vaikutti siltä, että Karmeasta kummituskopista ei välttämättä tulisi kovin karmea, vaan pikemmin aika hauska esitys. Monet saattaisivat jopa viihtyä siellä.

Päätin ryhtyä koulun jälkeen kehittämään karmaisevia tarinoita tähän tyyliin:

Oli mustanmusta metsä. Siellä mustanmustassa metsässä kasvoi mustanmusta tammi, ja mustanmustassa tammessa oli mustanmusta ovi. Kun mustanmustan oven avasi, kuului mustanmusta narahdus. Ja mustanmustalta kynnykseltä pääsi mustanmustaan luolaan. Siellä asui mustanmusta otus, jolta pääsi mustanmusta parahdus...

Ja niin edelleen. Kauhujuttujen keksiminen oli oikeastaan aika tylsää. Eihän siinä päästy eteenpäin kuin matelemalla.

Ei, katsojat pitäisi säikäyttää kunnolla heti kättelyssä ja paljastaa sitten, että mustassa tammessa asui pieni

vaaleanpunainen porsas, joka paistoi vaahtokarkkeja nuotiolla ja pussasi vaaleanpunaisella kärsällään katsojat litimäriksi.

Minulla oli edelleen tunne, että näytelmä ei saavuttaisi ihan toivomaani vaikutusta.

Olisiko kauhunäytelmä sittenkään minun alaani? Pitäisikö keksiä jotain ihan muuta?

Tunnit alkoivat myöhässä, kun kaikilla oli niin paljon kysyttävää tai muuten selitettävää. Varma palasi rehtori Ravun puheilta silmät loistaen ja tanssiaskeleita kirmaillen. Ravun mielestä ullakkotorni oli kuin suunniteltu meidän luokkaa varten! Ja meistä oli ylettömän ja älyttömän hauskaa muuttaa ullakkotorniin. Ainakin se oli parempi kuin muuttaa parakkiin tai vieraaseen kouluun. Meidän luokka alkoi heti tyhjentää pulpettejaan. Tyhjinä jaksaisimme kantaa ne ylös ullakolle.

Ullakkokamari olisi kyllä nykyiseen luokkaamme verrattuna ahdas. Mutta se pidettäisiin sitäkin paremmassa järjestyksessä, niin toivoi Varma. Sinne ei vietäisi mitään turhaa tavaraa.

– Eikö siellä tornissa sitten ole ollut vesivahinkoa? Unto ihmetteli.

– Onneksi ei, Varma sanoi ja selitti jotain tornihuoneen viistosta katosta, josta vesi valui kuin hanhen selästä, niin kuin vanha vertaus kuului. Varma rakasti vanhoja vertauksia. Ne olivat hänestä kansanperinnettä parhaimmillaan.

Varma haki kansliasta ullakkohuoneen avaimen ja me kaikki pompimme opettajan perässä katsomaan luokkaa. Ovi narisi romanttisesti. Hiivimme sisään. Huone oli pölyinen, mutta muuten työpöytä.

– Ei edes piilopaikkoja, Pinja totesi ja kuulosti pettyneeltä.

– Eikä aarrekatkója, Unto täydensi.

– Me jatkamme täällä koulutyötä normaaliin tapaan, Varma painotti.

Ai niin, taisin mainita, että Päivän Uutisia oli kaksi. Toinen oli kyllä kieltämättä uskomaton juttu. Pinja paljasti minulle jotain järjestyttävää. Olinkin jo tarkkaillut häntä huolissani. Hän oli viime päivinä käyttäytynyt omituisesti. Yleensä Pinja ja minä vietimme välitunnit kaksin, mutta Tuomas oli lyöttäytynyt seuraamme yhä useammin sen jälkeen, kun vietin ikimuistoisen illan hänen luonaan. Luulin nimittäin Tuomaksen kutsuneen minut treffeille ja menin niille sovittuna aikana, vaikka Tuomas ei tiennyt asiasta mitään. Hänen isänsä Tappi olikin kutsunut minun äitini Eevan kylään, ja koko juttu oli suuri väärinkäsitys. Mutta sen ansiosta Tuomas ja minä tutustuimme toisiimme.

Halusin olla välitunnit Tuomaksen kanssa. Halusin olla välitunnit myös Pinjan kanssa. Niinpä ehdotin Pinjalle, että pyydämme Tuomasta seuraamme ihan reilusti. Tuomas viihtyi aika tiiviisti Unton ja Anteron kanssa, mutta tuli aina juttelemaan Pinjalle ja minullekin. Meillä oli jo muutaman päivän ajan ollut kolmen kopla.

Unto ja Antero taas roikkuivat innokkaasti meidän kannoillamme ja yrittivät vakoilla meitä. Tai ei kai se ole vakoilua, jos lamsii toisten perässä korviaan höristellen ja äänekkäästi pyrskähdellen? Unto ja Antero suorastaan riemastuivat keksiessään jonkun tekosyn, jonka varjolla he saattoivat pysytellä Pinjan ja minun tuntumassa.

Mutta sitten Pinja alkoi käyttäytyä oudosti. Arvelin tämän johtuvan siitä, että hän huomasi minun viihtyvän KAIKKEIN PARHAITEN Tuomaksen seurassa. Hän tunsii olevansa kolmas pyörä. Hän luuli häiritsevänsä Tuomasta ja minua. Näin ei asia ollut, ja siksi otin ruokavälitunnilla sen puheeksi.

- Minusta meillä kolmella menee tosi hyvin, minä sanoin Pinjalle.
 - Niin menee, Pinja myönsi.
 - Vaikka kaksi ihmistä on hyviä kavereita, joukkoon mahtuu hyvin kolmaskin, vai mitä? minä jatkoin.
 - Niin mahtuu, Pinja myönsi.
 - Ja kaikki voivat olla ihan oikeasti kavereita, eikä kukaan tunne olevansa kolmas pyörä, vai mitä? minä jatkoin.
 - Voivat olla. Ei luule, Pinja nyökkäili.
- Hän tuntui olevan omissa ajatuksissaan.
- Unto ja Antero ovat tietysti ihan oma tapauksensa, minä lisäsin.

Me otimme tarjottimet ja aloimme lastata niille näkkileipiä, laseja, veitsiä, haarukoita, lautasliinoja, lautasia. Lautasille lastasimme riisiä ja kanawokkia. Minä pidän kanasta aivan villinä. Samoin Pinja. Mutta jostain syystä Pinja ei ottanutkaan wokkia juuri ollenkaan. Hän otti vain pari riisinjyvää ja kolikon kokoisen annoksen kastiketta.

Aavistelin jo, että kohta kuulisin toisen jymyuutisen.

Ystävyyden solmuja, ihastuksia ja uutispommeja – Viivi Pusun elämässä tapahtuu jälleen!

Viidesluokkalainen Viivi on edelleen toivottoman ihastunut luokkatoveriinsa Tuomakseen. Kun käy ilmi, että myös Viivin paras kaveri Pinja on menettänyt pojalle sydämensä, on kasassa kolmiodraaman ainekset. Miten tyttöjen ystävyyden mahtaa käydä? Ja kuinka pitkälle Pinja oikein on valmis menemään saadakseen Tuomaksen huomion?

Viivi saa onneksi muuta ajateltavaa, kun rehtori Rapu pyytää häntä ja Tuomasta koululehden toimittajiksi. Parivaljakko saa heti tehtäväkseen oikean jymyjutun: heidän on kirjoitettava haastattelu koulun entisestä oppilaasta, arvoituksellisesta kirjailija-näyttelijä Carmen Karpalosta.

Viivi Pusu ja Tuhkimon tennari on toinen osa ihastuttavassa Viivi Pusu -sarjassa, joka on täynnä vauhtia ja kiherryttäviä käänteitä.

Kirjailija **Tittamari Marttinen** (s.1968) on kirjoittanut erityisesti lasten- ja nuortenkirjoja. Hän on opiskellut yleistä kirjallisuustiedettä Helsingin yliopistossa.

